

Projekt

z dnia 21 listopada 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR LXV/¹⁸³⁸...../23
RADY MIASTA KROSNA**

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, ust. 2, ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krosna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Załącznik do uchwały

Nr/ LXV/1848/23

Rady Miasta Krosna

z dnia 30.XI..... 2023 r.

**Miejski program
profilaktyki i rozwiązywania problemów
alkoholowych
oraz przeciwdziałania narkomanii
na 2024 rok**

Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024, zwany dalej Programem, skierowany jest do wszystkich mieszkańców Miasta Krosna, bez względu na to, czy z problemem uzależnień od alkoholu, narkotyków lub uzależnień behawioralnych zetknęli się w życiu prywatnym lub zawodowym. Program jest dokumentem stanowiącym część polityki społecznej Miasta Krosna, wpisującym się w główne kierunki profilaktyki i działań mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych w obszarze uzależnień. Jego istotą jest przeciwdziałanie uzależnieniom, których podłoże i sposób powstawania są podobne, bez względu na rodzaj substancji, czy czynności wywołujących nałogi. W tym kontekście charakter podejmowanych działań w zakresie profilaktyki jest wspólny dla wszystkich uzależnień. Integracja programów profilaktyczno-naprawczych w zakresie alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych w jeden Program oraz jego długofalowy charakter pozwolą efektywniej zarządzać działaniami w tym obszarze. Program został opracowany zgodnie z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 – Profilaktyka uzależnień przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r., zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

I. Dane wyjściowe do programu

Krosno jest miastem liczącym wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. – 43 512 mieszkańców. Aby zobrazować skalę zjawiska uzależnień na tle innych problemów społecznych posłużono się danymi z Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie, Komendy Miejskiej Policji w Krośnie oraz Poradni Odwykowej w Krośnie wraz z oddziałem odwykowym.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie dysponuje danymi osób ubiegających się o pomoc społeczną określającymi przyczyny trudnej sytuacji, w tym uzależnienia.

Tabela nr 1. Najczęstsze przyczyny kwalifikujące do pomocy społecznej

Przyczyna Rok	bezrobocie	długotrwała choroba	niepełno- sprawność	bezzadność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	problem alkoholowy	narkomania
2020	335	587	392	123	183	2
2021	328	582	381	127	170	2
2022	262	550	387	108	135	2
I-VI 2023	171	407	333	79	78	2

Źródło: MOPR Krosno

Wprawdzie główną przyczyną udzielania pomocy społecznej w Mieście Krośnie jest długotrwała choroba i niepełnosprawność, jednakże zauważyć należy, że problem alkoholowy w przypadku wielu osób i rodzin również stanowi jedną z głównych przyczyn ubiegania się o wsparcie. Dane MOPR w Krośnie pokazują, że na przestrzeni ostatnich kilku lat problem alkoholowy, jako przyczyna kwalifikująca do udzielenia pomocy przez Ośrodek utrzymuje tendencję zniżkową, lecz nie stanowi to wyjątku wśród innych problemów społecznych. Taki trend nie został odpowiednio zbadany, ale z pewnością nakładają się na niego różne czynniki. W ostatnich miesiącach 2023 roku zauważa się jednak odwrót tej tendencji – wzrasta ilość osób zgłaszanych do podjęcia procedury prowadzącej do zaprzestania szkodliwego nadużywania alkoholu lub alkoholizowania, nasila się przemoc oraz problem z kontrolowaniem emocji.

Podkreślić należy, że rodziny wykazujące problem alkoholowy objęte są kompleksową pomocą ze strony pracowników socjalnych czy asystentów rodziny, jak i działaniami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pomoc ta skierowana jest nie tylko wobec osób nadużywających alkohol, ale obejmuje także członków ich rodzin. Marginalna w kontekście innych problemów społecznych wydaje się być narkomania. Jednakże należy pamiętać, że jako przyczyna udzielenia pomocy finansowej z tego tytułu musi zostać potwierdzona opinią biegłych w zakresie uzależnienia. Dlatego dane są tu zapewne zafałszowane. Trudniej, aniżeli problem alkoholowy, jest zagadnienie narkomanii zdiagnozować w środowisku.

Jak wynika ze statystyk, problem alkoholowy jest czwartą, co do częstotliwości występowania przyczyną (po długotrwałej chorobie, niepełnosprawności i bezrobociu), która kwalifikuje osoby i rodziny do świadczeń pomocy społecznej. Osoby uzależnione od alkoholu

gorzej funkcjonują w społeczeństwie - częściej prowokują awantury domowe, nie wypełniają swoich ról rodzinnych, społecznych i zawodowych. W rodzinach, w których ujawniono problem przemocy domowej najczęściej występuje nadużywanie alkoholu przez sprawców, co jest bezpośrednią przyczyną zaburzenia funkcjonowania całej rodziny.

W 2022 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie zarejestrowanych było jako osoby bezrobotne 786 mieszkańców Krosna (353 mężczyzn oraz 433 kobiety). Spośród nich 75 osób figurowało w danych PUP Krosno - jako osoby poszukujące pracy. Stopa bezrobocia na koniec 2022 r. wynosiła 2,5 %. Pozostawanie bez pracy, zwłaszcza długotrwałe, podawane jest w literaturze jako czynnik sprzyjający spożywaniu alkoholu.

Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Krośnie regularnie podejmują interwencje wobec osób używających alkoholu i narkotyków. Poniższe dane nie stanowią rzeczywistego obrazu ogółu interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków, ponieważ nie każda interwencja wymaga przeprowadzania badania stanu trzeźwości.

Tabela nr 2. Liczba interwencji wobec osób znajdujących się pod wpływem alkoholu oraz narkotyków

2019 r.	397
2020 r.	257
2021 r.	319
2022 r.	205
I-VI 2023 r.	65

Zródło: KMP Krosno

Powyższa tabela wskazuje, że problem nadużywania określonych substancji chemicznych posiada tendencję wzrostowo - spadkową, natomiast sam fakt występowania negatywnych skutków społecznych używania tych substancji stanowi podstawę do wnioskowania, że osoby wobec których podejmowane są interwencje mogą mieć problem z uzależnieniem w przyszłości.

Z danych Poradni Odwykowej Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie wynika, że z terenu miasta Krosna ilość osób zarejestrowanych celem podjęcia leczenia odwykowego przedstawia się następująco:

- w 2022 r. – 130 osób, w tym 97 mężczyzn i 33 kobiety,

- w okresie od I do VI 2023r. – 54 osoby, w tym 38 mężczyzn i 16 kobiet.

Terapię odwykową ukończyło odpowiednio:

- w 2022 r. – 19 osób, w tym 12 mężczyzn i 7 kobiet,

- wg stanu na 30.06.2023 r. – 8 osób, w tym 6 mężczyzn i 2 kobiety.

Istnieje prawdopodobieństwo, że dane te nie odzwierciedlają rzeczywistego rozmiaru problemu alkoholowego mieszkańców Krosna, gdyż nie uwzględniają osób, które nadużywając alkoholu nie są świadome problemu, bądź go ukrywają. Zaznaczyć należy również, iż problem uzależnienia jest niejednokrotnie ukrywany przez członków rodzin osób nadużywających, które w obliczu wstydu bądź zakłopotania istniejącą sytuacją dążą do tego, aby problem alkoholizmu nie wyszedł poza ramy rodziny. Zjawisko takie ma zwłaszcza miejsce w rodzinach dobrze sytuowanych, gdzie osoby uzależnione są postrzegane w środowisku jako bardzo dobrze funkcjonujące - prowadzące przedsiębiorstwa, wykonujące szanowany zawód, odnoszące sukcesy finansowe, dbające o rodzinę. Niestety, nadużywanie alkoholu przez tzw. wysoko funkcjonujących alkoholików również negatywnie oddziałuje na relacje wewnątrzrodzinne i stan psychiczny jej członków. Brak świadomości lub/i wypieranie myśli na temat pojawienia się problemu alkoholizmu w rodzinie przez jej członków oraz samego nadużywającego powoduje sytuację, że rodzina taka nie poszukuje pomocy na zewnątrz lub poszukuje jej zbyt późno. Są też sytuacje, kiedy osoby takie w ramach działań informacyjnych MOPR-u i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wiedzę, gdzie mogą w takiej sytuacji szukać pomocy. Zwykle osoby te lub ich rodziny, z uwagi na silną potrzebę zachowania anonimowości, zainteresowane są placówkami lub miejscami leczenia odwykowego poza Krosnem. Osoby z tej kategorii nie znajdują się w statystykach MKRPA, gdyż wobec nich nie zostaje wszczęta procedura z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Nie wiemy też, jakie decyzje w zakresie leczenia uzależnienia zostały przez nich podjęte. Mamy nadzieję, że większość z tych osób po uzyskaniu informacji podjęła terapię i rozwiązała problem alkoholowy.

Poniższa tabela ilustruje ilość wniosków skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie o wszczęcie procedury zmierzającej do podjęcia leczenia odwykowego.

Tabela nr 3. Liczba osób kierowanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2020 - 2023

Liczba osób kierowanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych latach 2020 - 2023	
Rok	Liczba wniosków
2020	76
2021	90
2022	74
2023 I-X	77

Zródło: Własne MKRPA

Osoby nadużywające alkoholu zgłaszane są do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez członków rodzin, osoby prywatne, a także przez instytucje. Po wpłynięciu wniosku zostaje wszczęta procedura wyjaśniająca. W przypadku potwierdzenia problemu alkoholowego MKRPA stara się motywować osobę do dobrowolnego podjęcia terapii, a kiedy to się nie uda i postawa osoby nadużywającej alkohol wyczerpuje przesłanki z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przesyła akta sprawy do sądu opiekuńczego, który kieruje osobę na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i ewentualnego wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Ustawowymi przesłankami do sądowego nakazu leczenia jest nadużywanie alkoholu powodujące rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylanie się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematyczne zakłócanie spokoju lub porządku publicznego.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są powołani przez Prezydenta Miasta Krosna. W skład w/w Komisji wchodzi osoby zawodowo lub społecznie związane z zagadnieniem problemu alkoholowego, w tym pracownicy Urzędu Miasta Krosna oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mieści się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie, który jednocześnie prowadzi jej obsługę organizacyjną i księgową. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych swoje zadania realizuje poprzez pracę zespołów motywujących do podjęcia terapii odwykowej, zespołów kontrolnych oraz doraźnych zespołów opiniujących wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do głównych zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należą:

1. Inicjowanie, współpraca przy opracowaniu i opiniowanie Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
2. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Miasta Krosna w sprawie ustalenia liczby zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży w Gminie Miasto Krosno.
3. Podejmowanie działań motywujących i informacyjno – edukacyjnych wobec osób wzywanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członków ich rodzin.
4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
5. Prowadzenie rozmów z członkami rodzin osoby uzależnionej od alkoholu, zmierzających do podejmowania przez nich leczenia współuzależnienia.
6. Udzielanie informacji mieszkańcom miasta Krosna na temat procedury zobowiązania do leczenia odwykowego oraz systemu leczenia uzależnień telefonicznie oraz w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie.
7. Uczestniczenie w pracach Zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”, uczestniczenie w pracach grup diagnostyczno – pomocowych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi działania ukierunkowane na pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w problem uzależnienia, między innymi poprzez:

1. udzielanie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu w formie niepieniężnej, aby uniknąć marnotrawienia przyznanych środków i przeznaczania ich na zakup alkoholu,
2. świadczenie pracy socjalnej zmierzającej do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do dobrowolnego skorzystania z terapii odwykowej,
3. realizowanie projektów socjalnych skierowanych m. in. do dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy,

4. podejmowanie działań motywujących do podjęcia terapii odwykowej przez osoby z problemem alkoholowym,
5. prowadzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin (w poprzednich latach Punkt Pomocy Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin), zlokalizowanego w Krośnie, ul. Legionów 8, świadczącego specjalistyczną pomoc dla wszystkich osób dotkniętych problemem alkoholowym (zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin),
6. prowadzenie Działu Interwencji Kryzysowej świadczącego kompleksową pomoc na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności dotkniętych kryzysami, problemem przemocy domowej, w tym osobom nadużywającym alkoholu i ich rodzinom.

Zgodnie z uchwałą nr LIX/1334/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 maja 2018 r. w sprawie ustalenia liczby zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży w Gminie Miasto Krosno z późn. zm. ustalono łącznie 465 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

- 1) 155 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:
 - 65 zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – według stanu na 30.06.2023 r. wydano 56 zezwoleń,
 - 45 zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - według stanu na 30.06.2023 r. wydano 39 zezwoleń,
 - 45 zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu - według stanu na 30.06.2023 r. wydano 37 zezwoleń,
- 2) 310 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:
 - 110 zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – według stanu na 30.06.2023 r. wydano 105 zezwoleń,

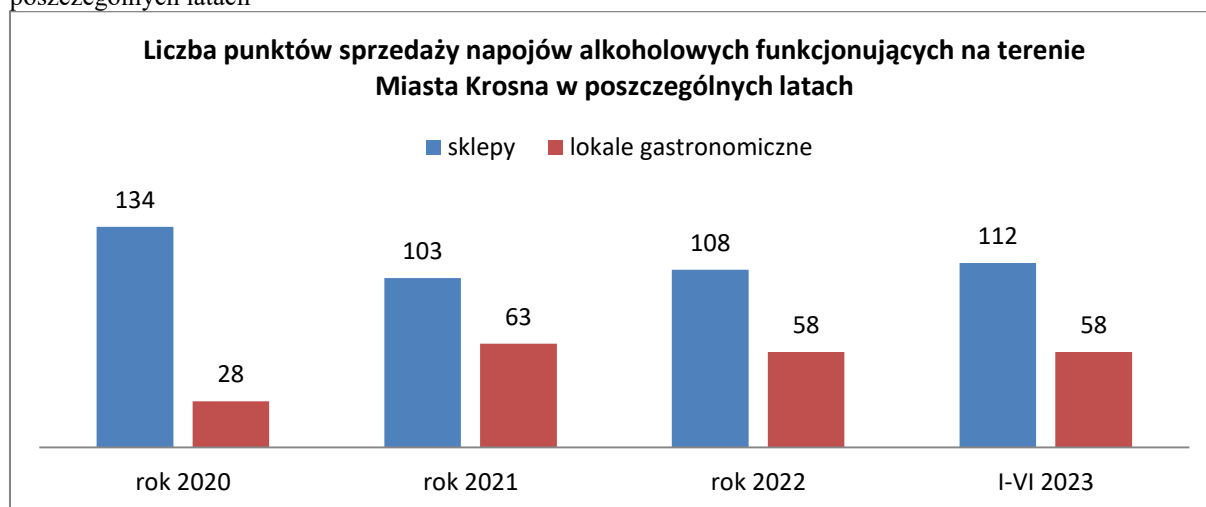
- 100 zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – według stanu na 30.06.2023 r. wydano 100 zezwoleń,

- 100 zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu – według stanu na 30.06.2023 r. wydano 99 zezwoleń.

Według stanu na dzień 30.06.2023 r. na terenie Gminy Miasto Krosno funkcjonowało 170 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (112 sklepów i 58 lokali gastronomicznych), które dysponowały łącznie 436 zezwoleniami (304 w sklepach i 132 w lokalach gastronomicznych).

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są po spełnieniu wymogów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, po złożeniu wniosku z odpowiednimi dokumentami oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Krosna, w ramach posiadanego limitu punktów sprzedaży.

Wykres nr 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie Miasta Krosna w poszczególnych latach

Źródło: własne MKRPA

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z przyznanego zezwolenia. Przedmiotem kontroli jest przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych oraz warunków korzystania z zezwolenia na ich sprzedaż określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzane są we wszystkich w/w punktach, co najmniej jeden raz w roku, na podstawie posiadanych przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych upoważnień do kontroli. Są one częściej prowadzone w punktach, gdzie występowały nieprawidłowości m.in. polegające na zgłoszeniach o zakłócaniu ciszy i spokoju, braku dokumentów, nieprawidłowościach w dokumentacji oraz w nowo otwartych punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W trakcie kontroli podejmowane są również działania informacyjno – edukacyjne, zarówno dla przedsiębiorców, jak i dla sprzedawców w zakresie przepisów dotyczących sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Wykres nr 2. Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w okresie od 2020 do VI 2023

Źródło: własne MKRPA

Niższa liczba dokonanych kontroli zanotowana w 2020 r. ma związek ze znacznym ograniczeniem kontroli przeprowadzanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w lokalach gastronomicznych, w związku z panującą pandemią koronawirusa. Systematycznie prowadzone są szkolenia dla przedsiębiorców. Wdrożono działania z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych, w tym prowadzenie badania typu „Tajemniczy Klient”, dotyczącego sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku, co w znacznym stopniu zwiększyło świadomość przedsiębiorców oraz sprzedawców i wpłynęło pozytywnie na ich odpowiedzialność w kontekście sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

W ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii działa Placówka Wsparcia Dziennego

„Ogródek Jordanowski” z filiami dla dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym. Programy opiekuńczo – wychowawcze realizowane w świetlicach działających na terenie miasta Krosna zapewniają dzieciom efektywny sposób spędzania czasu wolnego, pomoc w odrabianiu lekcji, dożywianie, zajęcia plastyczne, muzyczne i rekreacyjno – sportowe. Poprzez realizowanie w Placówce Wsparcia Dziennego działań profilaktycznych wzmocniana jest u dzieci i młodzieży asertywność, jak również umiejętność radzenia sobie z agresją i konfliktami. Dzieci i młodzież uczą się współpracy w grupie, planowania czasu przeznaczanego na naukę, zabawę i wypoczynek, nawiązują przyjaźnie i trwałe relacje z rówieśnikami oraz wychowawcami. W 2022 r. w/w formą wsparcia objęto 129 dzieci.

Dane w układzie tabelarycznym przedstawiają problem przemocy domowej na terenie miasta Krosna i podejmowane działania wobec osób działających na szkodę najbliższych pod wpływem alkoholu.

Tabela nr 4. Skala zjawiska przemocy domowej w okresie od 2020 r. do VI 2023 r.

Rok Dane	2020	2021	2022	I-VI 2023
Liczba Niebieskich Kart	175	103	72	62
Liczba rodzin objętych procedurą NK	170	130	77	50
Liczba sprawców przemocy	184 , w tym: - 165 mężczyzn - 19 kobiet - 0 nieletnich	130 , w tym: - 116 mężczyzn - 14 kobiet - 0 nieletnich	77 , w tym: - 69 mężczyzn - 7 kobiet - 1 nieletni	51 , w tym: - 41 mężczyzn - 7 kobiet - 3 nieletnich

Zródło: MOPR Krosno

Tabela nr 5. Liczba wniosków skierowanych przez Dział Interwencji Kryzysowej MOPR o spowodowanie leczenia odwykowego

Rok \ Wnioski	2020	2021	2022	I-VI 2023
Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	10	7	3	4
Do Sądu Rodzinnego	4	5	2	1
Do Prokuratury	7	5	2	1

Zródło: MOPR Krosno

Z informacji zawartych w danych Działu Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie wynika, że część osób stosujących przemoc domową nadużywa alkoholu, pod wpływem którego dopuszcza się zachowań mających znamiona znęcania się nad rodziną. Podczas prac grup diagnostyczno - pomocowych wyznaczonych do podejmowania działań wobec rodzin uwikłanych w przemoc domową, ustala się bieżącą sytuację i plan pomocy dla rodziny. Członkowie grup diagnostyczno - pomocowych decydują o konieczności złożenia wniosku o wszczęcie procedury zmierzającej do zobowiązania osoby do podjęcia leczenia odwykowego (wniosek kierowany jest przez dzielnicowego Komendy Miejskiej Policji w Krośnie lub przez pracownika socjalnego Działu Interwencji Kryzysowej MOPR w Krośnie).

W ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, innych substancji oraz od czynności o charakterze kompulsywnym (uzależnienia behawioralne), a także osobom współuzależnionym, które np. ze względu na swoją pracę zawodową nie mogą korzystać z pomocy terapeutycznej w Poradni Odwykowej umożliwia się dostęp do poradnictwa specjalistycznego, prawnego oraz konsultacji indywidualnych i psychologicznych w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w godzinach wieczornych. PIK mieści się przy ul. Legionów 8, w którym prowadzone są:

- konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących ryzykownie i szkodliwie,

- konsultacje dla osób uzależnionych i ich rodzin, w tym grupy wsparcia,
- poradnictwo specjalistyczne, w tym konsultacje i praca indywidualna z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi oraz poradnictwo prawne w zakresie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego,
- indywidualna praca specjalistów z osobami uwikłanymi w problem uzależnień ukierunkowana na wyjście z nałogu, nabycie umiejętności radzenia sobie z emocjami i nawrotami picia.

Głównymi atutami, które wskazywane są przez same osoby korzystające z tej formy wsparcia są:

- możliwość indywidualnych spotkań, dających duże poczucie bezpieczeństwa, prywatności i otwartości,
- późnopołudniowe i wieczorne godziny pracy PIK-u, co daje możliwość korzystania z pomocy osobom pracującym, również w systemie zmianowym,
- możliwość uzyskania wsparcia ze strony pracownika PIK-u nie tylko dla osoby uzależnionej, ale także dla osób jej najbliższych (np. małżonka, partnera, dziecka, rodzica),
- miejsce, jego usytuowanie (poza szpitalem, poza zespołem poradni skupiających dużą ilość osób) zapewniające intymność i anonimowość.

Tabela nr 6. Liczba osób biorących udział w spotkaniach w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym

Rok	Ilość osób biorących udział w spotkaniach z terapeutą uzależnień		Podział osób uzależnionych ze względu na płeć		Podział osób uzależnionych ze względu na wiek					
	osoby uzależnione	Osoby współuzależnione DDA, członkowie rodzin alkoholowych	M	K	do 20	21-30	31-40	41-50	51-60	pow. 60
2020	85	75	56	29	0	1	27	35	15	7
2021	89	39	57	32	0	3	32	37	9	8
2022	71	34	64	7	0	2	19	34	9	7
I-VI 2023	38	19	31	7	0	1	14	11	7	5

Źródło: MOPR Krosno

Do Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin mogą uczęszczać osoby skierowane przez MKRPA, a także nieskierowane przez

MKRPA, będące mieszkańcami Krosna i mające potrzebę uzyskania wsparcia w zakresie psychoedukacji mechanizmów uzależnienia od alkoholu i innych substancji czy czynności. Celem PIK-u jest też uświadamianie korzyści wynikających ze zmiany stylu myślenia i funkcjonowania bez szkodliwych, nałogowych przyzwyczajzeń. W 2022 r. w Punkcie odbyły się 864 spotkania z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin. Natomiast z porad prawnych skorzystało 67 osób w 2022 r., a 23 osoby w pierwszym półroczu 2023 r. Z posiadanych danych wynika, że uzależnienie od alkoholu częściej dotyczy mężczyzn, niż kobiet. Najwięcej osób uzależnionych od alkoholu, korzystających ze wsparcia Punktu jest w przedziale wiekowym 41-50 lat. Punkt prowadzi również inne formy pomocy na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych, tj. porady telefoniczne (np. jak pokierować osobę na leczenie, gdzie udać się po pomoc). Jednocześnie Punkt Informacyjno - Konsultacyjny jest kluczowym elementem systemu wykorzystywanym przez zespoły motywujące. Dla zobrazowania powyższego w 2023 r. do dnia 30 października Komisja wezwała łącznie 77 osób, z czego 21 osób po pierwszej rozmowie diagnozująco -motywującej zostało skierowanych do Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego i podjęło współpracę z pracownikami Punktu.

Tabela nr 7. Liczba osób korzystających z innych form pomocy oferowanych przez Punkt Informacyjno – Konsultacyjny

Rok	Porady psychologa	Porady prawne	Porady telefoniczne
2020	46	84	-
2021	53	56	96
2022	71	67	72
I-VI 2023	73	23	47

Źródło: MOPR Krosno

II. Podstawa prawna opracowania programu

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
5. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
7. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
9. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych.
10. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
13. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
14. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - prawo przedsiębiorców.

III. Zgodność programu z krajowymi i miejscowymi dokumentami strategicznymi:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025

CEL OPERACYJNY 2: Profilaktyka uzależnień - VI Rozdział NPZ zawiera wykaz zadań służących realizacji w/w celu.

2. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (projekt przyjęty, oczekuje na podpis)

Rozdział II CELE PROGRAMU I SPOSÓB REALIZACJI ZADAŃ

1. Cele szczegółowe programu:

1) zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb;

3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Krośnie na lata 2023 – 2030 (projekt, przygotowany do uchwalenia przez organ stanowiący)

Cel strategiczny 4 – Stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób uzależnionych.

Cel operacyjny 1 - Rozszerzenie działalności profilaktyki zdrowotnej osób z zaburzeniami psychicznymi i uzależnionych.

Cel operacyjny 2 - Zwiększenie dostępu do pomocy i poradnictwa dla osób z zaburzeniami psychicznymi i uzależnionych.

Cel operacyjny 3 - Szersze działania profilaktyczne dotyczące uzależnień psychoaktywnych i behawioralnych.

Cel operacyjny 4 - Lepszy dostęp do ośrodków wsparcia i terapii.

4. Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2023 -2030

Cel strategiczny 4 – Kreowanie atrakcyjnych warunków do życia i zamieszkania w Krośnie.

Kierunek działania 4.3 – Integracja społeczna – Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocy w rodzinie.

5. Rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

IV. Podsumowanie części diagnostycznej

1. Nadużywanie alkoholu jest problemem, z którym społeczeństwa, niezależnie od stopnia rozwoju gospodarczego, borykają się od wielu lat. Współcześnie obserwujemy narastanie problemu uzależnienia, chociaż problem ten zmienił swoje oblicze. Coraz częściej uzależnienie od alkoholu połączone jest z zażywaniem różnego rodzaju substancji psychoaktywnych, w tym pod postacią mieszanki ogólnodostępnych leków czy przypraw. Niepokojące są również uzależnienia od czynności, które

występując w nadmiarze zmieniają sposób myślenia osoby nałogowo je wykonujące i determinują pełnienie przez nie przypisanych ról społecznych.

2. Obserwacja życia społecznego oraz doniesienia medialne pokazują, że po alkohol sięga coraz większa liczba kobiet, choć nie przekłada się w statystykach MKRPA. Może to wynikać z wciąż silnego stereotypu myślenia, że kobiety są bardziej odpowiedzialne za rodzinę i dzieci i że się nie upijają.
3. Literatura wskazuje, że obniża się wiek osób nadużywających alkoholu, problem alkoholizmu jest wciąż ukrywany przez rodziny, alkoholizm dotyka nie tylko ludzi ze środowisk o niższym statusie materialnym, ale i tych, którzy wiodą życie na wyższym poziomie, zarówno pod względem wykształcenia, jak i sytuacji finansowej.
4. Problem alkoholowy w rodzinie często występuje łącznie z innymi problemami, np. przemocą wobec najbliższych, zaburzeniami psychicznymi i demencyjnymi, problemami związanymi z obciążeniem obowiązkami nad ciężko chorym członkiem rodziny, osamotnieniem. Wieloprzyczynowy charakter problemu alkoholowego znacznie opóźnia i utrudnia proces zdrowienia. Wymaga bowiem zabiegów różnych specjalistów i zastosowanie różnorodnych form wsparcia.
5. Jedną z przyczyn, która powoduje narastanie problemu uzależnień jest niewątpliwie wszechobecna reklama niskoprocentowych napojów alkoholowych, utrwalająca stereotyp, iż alkohol jest niezbędnym elementem kultury spędzania wolnego czasu. Niestety wciąż w mediach wydarzenia sportowe poprzedzają reklamy piwa czy napojów energetycznych. W tej sytuacji przeciwwagą do kampanii promujących spożycie alkoholu może być promowanie tzw. „zdrowego stylu życia”. W związku z tym należałoby wzmocnić promowanie „zdrowego stylu życia”, tak aby oddziaływanie profilaktyczne osłabiło atrakcyjność alkoholu przedstawianą w spotach i materiałach reklamowych.
6. Do występowania problemu alkoholowego jako problemu społecznego przyczyniać się może bezrefleksyjne przekazywanie dzieciom przez ich rodziców szkodliwych wzorców zachowań. Sami rodzice, poprzez zakup i podawanie na uroczystościach urodzinowych dziecka szampana bezalkoholowego lub napoju musującego na bazie soku winogronowego, w opakowaniu ładującym podobnym do butelki wina musującego (szampana), włączają do świadomości dziecka kalkę zachowań, że ważne chwile swojego życia oraz odwiedziny przyjaciół wiążą się ze spożywaniem alkoholu.
7. Kolejnym problemem jest narastająca dostępność bezalkoholowych piw. Młodzież, a nawet dzieci chętnie sięgają po tzw. „zerówki”. To niepokojące zjawisko występujące bez

żadnych ograniczeń stopniowo staje się sytuacją naturalną, nie szkodzącą nikomu. Członkowie MKRPA są zdania, że takie lekkie podejście do spożywania piwa bezalkoholowego łatwo może przerodzić się w regularne spożywanie napojów alkoholowych. Tego typu napój, choć w śladowych ilościach, zawiera jednak alkohol, a regularnie spożywany może nie tylko utrwalić wzorzec, ale i fizycznie uzależnić. Jest to dodatkowo niebezpieczne, bo napój ten nie podlega rygorom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym obowiązkowi weryfikacji wieku osoby kupującej.

8. Wspomnieć należy również o napojach energetyzujących tzw. energetykach, w których składzie występuje kofeina oraz tauryna. Są to napoje powszechnie dostępne, a ich nadużywanie powoduje negatywne skutki zdrowotne. Obecnie spożywanie tych napojów przez dzieci i młodzież pozostaje bez kontroli, natomiast sami rodzice mają na ten temat bardzo niską świadomość.
9. Możliwość skorzystania z pomocy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin oraz specjalistycznego poradnictwa Działu Interwencji Kryzysowej MOPR wpływa na dostępność do usług społecznych w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i innych uzależnień.
10. Pomimo działalności psychologów MOPR prowadzących cykliczne spotkania z młodzieżą szkolną wciąż zauważa się skutki braku systematycznej i ciągłej pracy z młodzieżą w obszarze uzależnień. Bardzo potrzebne wydają się być spotkania z młodzieżą pijącą szkodliwie i uzależnioną oraz młodzieżą eksperymentującą z alkoholem. Niezmiernie ważne jest też uruchomienie grup edukacyjnych dla rodziców młodzieży zagrożonej alkoholizmem. Przeprowadzone w 2022 roku przez pracowników MOPR warsztaty dla młodzieży na temat rozpoznawania emocji cieszyły się dużym zainteresowaniem. Niestety konieczność reagowania pracowników socjalnych na pojawiające się inne problemy w ich środowiskach, wymusiła zaprzestanie kontynuowania warsztatów. Także Poradnia Odwykowa w Krośnie nie posiada kontraktu z NFZ na pracę z osobami poniżej 18 roku życia.
11. Dużym utrudnieniem w krośnieńskim systemie przeciwdziałania alkoholizmowi jest brak oddziału leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych, który zapewniłby kompleksową pomoc dla osób chcących podjąć terapię, a znajdujących się np. w ciągu alkoholowym.
12. W przepisach prawa brak jest jednoznacznych rozwiązań dotyczących weryfikacji przez Sąd lub inne instytucje wypełniania przez osobę zobowiązaną do leczenia obowiązku

pozostawania w procesie leczenia i abstinencji przez okres ważności orzeczenia sądowego, tj. przez 24 miesiące.

13. Choroba alkoholowa i narkomania czy inne uzależnienia są problemami wymagającymi rozwiązań o charakterze interdyscyplinarnym. Dlatego włączenie się specjalistów różnych dziedzin i instytucji do wspólnych działań i budowania spójnego systemu wsparcia jest gwarantem skutecznej pomocy i funkcjonowania społeczeństwa na wyższym poziomie.

V. Część programowa

1. Cele Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2024:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, a także pijących ryzykownie,
- 2) zwiększenie świadomości mieszkańców Krosna o usługach świadczących pomoc na rzecz osób z problemem uzależnień (informacje o dostępności i zakresie działania Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego, poradni odwykowych w Krośnie i Miejscu Piastowym, poradnictwie psychologicznym, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespole ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej),
- 3) rozszerzenie zakresu pomocy psychologicznej, terapeutycznej i psychoedukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje uzależnienie od alkoholu, w szczególności dzieci zagrożonych uzależnieniami od środków psychoaktywnych, alkoholu i narkotyków,
- 4) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- 5) realizowanie programów profilaktycznych oraz realizacja projektów socjalnych skierowanych do dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin, w których występuje problem alkoholowy,
- 6) realizacja lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, między innymi poprzez organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży w placówce wsparcia dziennego,
- 7) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,

- 8) wspieranie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 9) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

2. Zadania do realizacji na rok 2024:

Tabela nr 8. Zadania do realizacji na rok 2024 w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

Lp.	Nazwa zadania	Formy realizacji	Adresat zadania	Realizator	Rezultaty
1.	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski” wraz z filiami, w tym pokrywanie kosztów posiłków dla dzieci i młodzieży uczęszczających do placówki	zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, profilaktyczne, wyrównawcze, psychoedukacyjne,	dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin osób uzależnionych od alkoholu i zagrożonych uzależnieniami	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w rodzinach oraz środowisku szkolnym, - zapewnienie opieki wychowawczej, - organizacja czasu wolnego, - pomoc w nauce, - rozwój zainteresowań
2.	Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, w tym: wsparcie psychologiczne na rzecz osób zagrożonych	<ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne dla osób uzależnionych i współuzależnionych, - konsultacje i praca indywidualna z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi -zajęcia psychoedukacyjne,	osoby uzależnione, pijące ryzykownie oraz członkowie ich rodzin mieszkańcy miasta Krosna	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Miejski Ośrodek Pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - przywrócenie zdolności do funkcjonowania w środowisku bez używania alkoholu, - nabycie wiedzy w zakresie mechanizmów psychologicznych uzależnień i zjawiska przemocy domowej, - uzyskanie wsparcia przez osoby po zakończeniu leczenia odwykowego, - tworzenie i prowadzenie grup wsparcia, np. dla współuzależnionych, DDA, - uzyskanie pomocy specjalistycznej, w tym prawnej - nabycie wiedzy na temat zagrożeń płynących

	uzależnieniem od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych	<ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo psychologiczne, - interwencja kryzysowa 		Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> z uzależnień, - uzyskanie wsparcia psychologicznego
3.	Realizacja zadań podejmowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - posiedzenia zespołów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, - kontrole przeprowadzane przez zespoły kontrolne w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, - posiedzenia zespołu opiniującego w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, - posiedzenia administracyjne Komisji - inne zgodnie z ustawą 	<ul style="list-style-type: none"> - osoby nadużywające alkohol, członkowie ich rodzin oraz przedstawiciele instytucji i służb, - podmioty gospodarcze posiadające zezwolenie na sprzedaż alkoholu, - podmioty ubiegające się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, - udział w spotkaniach psychoedukacyjnych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin, - zapewnienie wsparcia dla osób współuzależnionych, DDA, eksperymentujących z różnego rodzaju używkami - podniesienie wiedzy na temat uzależnienia oraz miejsc udzielających wsparcia, - kontrola realizacji przepisów prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, - podniesienie wiedzy sprzedawców w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, - wydanie opinii potwierdzającej spełnienie przez przedsiębiorcę warunków niezbędnych do wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych
4.	Zwiększenie dostępności pomocy środowiskowej na rzecz osób uzależnionych lub zagrożonych problemem alkoholowym	realizacja zajęć edukacyjnych w zakresie rozpoznawania problemów alkoholowych	osoby uzależnione, pijące ryzykownie oraz członkowie ich rodzin, w szczególności osoby starsze, osoby po zakończonej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miasta	<ul style="list-style-type: none"> - nabycie wiedzy w zakresie mechanizmów psychologicznych uzależnień, - podniesienie poziomu i satysfakcji z życia

			terapii, osoby w kryzysie bezdomności, mieszkańcy DPS	Krosna	- promowanie zdrowego stylu życia
5.	Praca socjalna w rodzinach z problemami uzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych i zachowań behawioralnych	- praca socjalna, - projekt socjalny, - kontrakt socjalny	osoby dorosłe uzależnione od alkoholu, zagrożone narkomanią lub uzależnieniami od czynności oraz członkowie ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- wypracowanie prawidłowych postaw zapobiegających wykluczeniu społecznemu, - dążenie do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem
6.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	realizacja programów profilaktycznych o charakterze uniwersalnym dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych przez różne formy wsparcia	dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	Urząd Miasta Krosna	- nabycie wiedzy na temat uzależnienia od różnych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, - promowanie zdrowych zasad życia
7.	Podejmowanie działań edukacyjno – informacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i niepożądanym zjawiskom społecznym (w tym szkolenia kadr)	szkolenia,	- członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w domowej i grup diagnostyczno - pomocowych, - pracownicy domów pomocy społecznej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, placówek oświatowych i ochrony zdrowia - przedsiębiorcy prowadzący punkty sprzedaży napojów alkoholowych - mieszkańcy miasta Krosna	Urząd Miasta Krosna Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- podniesienie wiedzy, kompetencji i kwalifikacji zawodowych przedstawicieli podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemoc, - podniesienie wiedzy przedsiębiorców z zakresu przepisów prawa związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych
		zakup materiałów edukacyjno –	dzieci, młodzież i osób dorosłych	Miejski Ośrodek	nabycie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu,

		profilaktyczno – informacyjnych oraz ich rozpowszechnianie		Pomocy Rodzinie	środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu
		organizacja badań i sondaży opinii, lokalnych diagnoz i ekspertyz w zakresie uzależnień	Mieszkańcy miasta Krosna	Urząd Miasta Krosna	uzyskanie wiedzy na temat stanu i skali negatywnych zjawisk społecznych w mieście Krośnie
		realizacja zajęć, programów i kampanii profilaktycznych	Mieszkańcy miasta Krosna	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miasta Krosna	nabycie wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu
8.	Podejmowanie działań skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych zagrożonych uzależnieniami (alkohol, substancje psychoaktywne, behawioralne)	- szkolenia, konferencje, kampanie - realizacja zajęć profilaktycznych, wychowawczych oraz sportowych, - organizacja programów profilaktycznych	- mieszkańcy miasta Krosna, - osoby zagrożone uzależnieniami od czynności	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Krosna, Centrum Integracji Społecznej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	- upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, - poszerzenie wiedzy o szkodliwości oraz konsekwencjach uzależnienia od czynności, - poznanie czynników wpływających na powstanie uzależnień od czynności
9.	Pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów w ramach programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”	- zajęcia profilaktyczno-wychowawcze i sportowo-rekreacyjne	- dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków lub innych uzależnień behawioralnych	Urząd Miasta Krosna, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	- wskazanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego poprzez aktywizację fizyczną dzieci szkolnych, program zakłada systematyczny i powszechny udział dzieci w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych
10.	Realizacja programu szkolenia sportowego dla dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach sportowych	- zajęcia profilaktyczno-wychowawcze i sportowo-rekreacyjne	- dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków lub innych uzależnień	Urząd Miasta Krosna, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	- wskazanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego poprzez aktywizację sportową dzieci i młodzieży nabycie podstawowych umiejętności w różnych dyscyplinach sportowych oraz nawyku aktywnego

			behawioralnych		i bezpiecznego spędzania czasu wolnego, - wzrost świadomości na temat zdrowego stylu życia, - stworzenie warunków do odkrywania uzdolnień i zainteresowań
12.	Wspieranie funkcjonowania Centrum Integracji Społecznej	- aktywizacja zawodowa i społeczna	- osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	Centrum Integracji Społecznej	- nabycie umiejętności umożliwiających powrót na rynek pracy, - poprawa funkcjonowania rodzin, - realizacja ról społecznych, w tym rodzinnych

3. Źródła finansowania programu.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18' oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane mogą być na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania ujęte do realizacji w 2024 r. finansowane są z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i gminnych ujętych w budżecie Gminy Miasto Krosno.

4. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę w Komisji polegającą na udziale w: (1) posiedzeniach mających formę posiedzeń plenarnych lub administracyjnych, (2) posiedzeniach grup roboczych zespołu motywującego do podjęcia leczenia odwykowego, (3) kontrolach przeprowadzanych w terenie w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, oraz (4) posiedzeniach zespołu opiniującego wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,

przysługuje wynagrodzenie miesięczne: dla przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego w wysokości 55 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, a dla pozostałych członków w wysokości 50 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 ze zm.). Procedury wypłaty wynagrodzenia określa Regulamin pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie.

5. Rezultaty:

- 1) wzrost świadomości wśród społeczności lokalnej na temat zagrożeń, jakie niosą wszelkiego typu uzależnienia,
- 2) promowanie zdrowego stylu życia wśród młodego pokolenia,
- 3) zapobieganie wzrostowi liczby mieszkańców uzależnionych od alkoholu, innych środków odurzających oraz dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi,
- 4) poprawa funkcjonowania mieszkańców i ich poczucia bezpieczeństwa,
- 5) rozpowszechnianie wiedzy na temat problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie.

6. Wskaźniki realizacji zadań:

- 1) liczba osób kierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie,
- 2) liczba dokonanych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 3) liczba dzieci i młodzieży w wieku szkolnym korzystającej z programów/oddziaływań profilaktycznych,
- 4) koszt realizacji działań z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkotykowej oraz zagrożeń cywilizacyjnych na 1 beneficjenta.

7. Monitorowanie i Ewaluacja Programu

Monitoring i ewaluacja realizacji zadań polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz ich modyfikacji w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych, czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych. Monitoring prowadzony jest w celu potwierdzenia skuteczności działań

ujętych w Programie. Odbywa się on w sposób ciągły, poprzez dokonywanie bieżących kontroli jakości i rzetelności realizowanych zadań, ścisłą współpracę z ich realizatorami oraz analizę i interpretację danych sprawozdawczych przekazywanych gminie. Nadzór nad Programem polegać będzie na badaniu poziomu realizacji zadań, analizie wskaźników, okresowym przeglądzie postępów oraz sporządzaniu informacji do Rady Miasta Krosna z realizacji Programu.

VI. Spis tabel:

Tabela nr 1. Najczęstsze przyczyny kwalifikujące do pomocy społecznej.

Tabela nr 2. Liczba interwencji wobec osób znajdujących się pod wpływem alkoholu oraz narkotyków.

Tabela nr 3. Liczba osób kierowanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych latach 2020 – 2023.

Tabela nr 4. Skala zjawiska przemocy domowej w okresie od 2020 r. do VI 2023 r.

Tabela nr 5. Liczba wniosków skierowanych przez Dział Interwencji Kryzysowej MOPR o spowodowanie leczenia odwykowego.

Tabela nr 6. Liczba osób biorących udział w spotkaniach w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym.

Tabela nr 7. Liczba osób korzystających z innych form pomocy oferowanych przez Punkt Informacyjno – Konsultacyjny.

Tabela nr 8. Zadania do realizacji na rok 2024 w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

VII. Spis wykresów:

Wykres nr 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie Miasta Krosna w poszczególnych latach.

Wykres nr 2. Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w okresie od 2020 do VI 2023.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie uchwalenia Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2024

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. u. z 2023 r. poz. 2151) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W oparciu o art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez Radę Miasta Krosna.

W związku z powyższym zasadnym jest przyjęcie Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2024.